Klassijuhatajale

Kui ma ei jõua teistega samas tempos

Valdkond	Klass	Aeg	Tegevuse liik
Toimetulek koolis	10.–12. klass	10 min	Mõtlemine ja arutelu

Harjutatav oskus	Vahendid
Oma õppimise takistuste leidmine ja abi küsimine	tööleht (1 igale õpilasele)

Kasuta, kui: Helge üksikküsimuste vaates on „Ma ei jõua teistega samas tempos" madal. Klassis on suured erinevused õppimise kiiruses.

Helge küsimused: Ma ei jõua teistega samas tempos ülesandeid lahendada. Tunnen tihti, et ma ei ole õppimises piisavalt hea.

Tegevuse eesmärk

Õpilased mõistavad, et tempo sõltub paljudest asjadest ja võrdlus teistega eksitab. Iga õpilane leiab, kus tema aeg kõige rohkem kulub, ja sõnastab abipalve õpetajale.

Vii läbi tegevus

Aeg	Samm	Õpetaja ütleb või teeb
0–1 min	**Sissejuhatus**	„Kui teised on ülesandega valmis ja sina alles alustad, võib tunduda, et oled halvem. Täna vaatame, millest tempo tegelikult sõltub."
1–3 min	**Lugemine**	Õpilased loevad töölehelt teksti tempost ja võrdlemisest.
3–6 min	**Kus aeg kulub?**	Õpilased märgivad endale, milline takistus neile kõige rohkem kehtib, ja valivad sobiva abi.
6–9 min	**Abipalve**	Õpilased täidavad õpetajale kirjutatava sõnumi malli. „Te ei pea seda saatma. Aga kui saadate, on see juba valmis."
9–10 min	**Kokkuvõte**	Räägi, millised tugivõimalused koolis on olemas (konsultatsioon, lisaaeg, tugispetsialist).

Saab kohandada

- **Lihtsustatud versioon (sh eritoe vajaduse korral):** Kasuta ainult takistuste tabelit.
- **Sidumine aineõpetusega:** Sobib pärast kontrolltöö tagastamist igas aines.
- **Kaasamine:** Klass koostab ühise nimekirja kooli tugivõimalustest koos kontaktidega.

Kui tund läheb teisiti

- Kui õpilane ütleb, et ta on ei saa aru: küsi, mis konkreetselt on raske ja juhenda.
- Kui tuleb välja, et õpilasel võib olla õpiraskus: räägi eraldi ja suuna tugispetsialistile.
- Kui õpilane on väga ärev: tuleta meelde, et abipalvet ei pea kohe saatma.

Keerukam versioon

Õpilased arutavad, kuidas õpetajad saaksid tunnis arvestada eri tempoga (nt lisaülesanded kiirematele, põhiosa kõigile) ja sõnastavad ettepaneku.

Hoia meeles

Õpilasel võib olla õigus tugimeetmetele (nt lisaaeg, individuaalne õppekava), millest ta ei tea. Info selle kohta on tugispetsialistil.

Tõendus: Mõõdukas. Abi otsimise oskus ja õpetaja toe tajumine on uuringutes seotud parema õppimise ja heaoluga. Sotsiaalne võrdlemine allapoole hinnatuna on seotud madalama enesehinnanguga.

Julgusta arutelu

Kogemuse üle: Mis takistus oli sinu jaoks kõige üllatavam?

Strateegiad: Mis on kõige lihtsam viis õpetajalt abi küsida?

Ülekanne igapäevaellu: Millises aines proovid abipalvet esimesena?

Koostöö: Kuidas saame klassis aidata neid, kes vajavad rohkem aega, ilma et keegi tunneks end halvasti?

Kodus ja pärast tundi

Õpilane saadab või ütleb abipalve ühele õpetajale ja märgib, mis juhtus.

Kui õpilasel on raske: Kooli tugispetsialist: _____ (kabinet _____) · Lasteabi 116 111 (ööpäevaringne, ka chat lasteabi.ee) · Hädaolukorras 112

Kui ma ei jõua teistega samas tempos

Millest tempo sõltub?

Tempo sõltub eelteadmistest, lugemiskiirusest, keelest, tähelepanust, unest ja ärevusest. Kui võrdled end teistega, näed nende tulemust, aga mitte seda, kui palju nad on enne harjutanud või mis neil kodus abiks on.

Kus mu aeg kõige rohkem kulub? Märgi 1–3 takistust ja vali abi.

	Takistus	Mis võiks aidata?
☐	Ma ei saa ülesandest aru	Küsi õpetajalt näidet; loe ülesanne valjusti
☐	Lugemine võtab kaua aega	Lisaaeg; teksti kuulamine; võtmesõnade märkimine
☐	Eelmine teema on segane	Konsultatsioon; kordamine sõbraga
☐	Mõtted hajuvad	Fookusplokk; segajad eemale
☐	Kardan eksida ja kontrollin üle	„Piisavalt hea" piir; vt perfektsionismi tööleht
☐	Ümbritsev segab (heli, lõhn, temperatuur)	Uuri võimalust keskkonda vahetada
☐	Olen väsinud	Uni; laadimispaus
☐	Muu:	

Abipalve õpetajale

Tere, _____!

Mul on aines _____ raske töötada praeguses tempos. Kõige rohkem aega võtab _____.

Kas saaksime kokku leppida _____ (nt konsultatsioon, lisaaeg, näide)?

Aitäh! _____